

**Raadpleging van de Raad van het BIPT
van 10 juni 2020
betreffende
het ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT
betreffende de verlenging van de gebruiksrechten van
Gridmax**

Hoe kunt u reageren op dit document?

Tot 10 juli 2020
Enkel via e-mail naar consultation.sg@ibpt.be
Met de referentie "Consult-2020-C3"

Aanspreekpunt: Michael Vandroogenbroek, eerste ingenieur-adviseur (+32 2 226 88 11)

Voeg dit [formulier als eerste blad](#) bij uw antwoord a.u.b.

Uw opmerkingen zouden moeten verwijzen naar de paragrafen en/of tekstgedeelten waarop ze betrekking hebben en duidelijk moeten aangeven wat vertrouwelijk is.

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Belgisch wettelijk kader	3
3.	Verlenging van de vergunning van Broadband Belgium	3
4.	Europees wetboek voor elektronische communicatie	4
5.	Duur van de verlenging	5
6.	Naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van de gebruiksrechten	5
7.	Analyse	5
7.1.	<i>Doel</i>	5
7.2.	<i>Bescherming van de door Gridmax gedane investeringen</i>	6
7.3.	<i>De invoering van 5G niet in gevaar brengen</i>	6
7.4.	<i>Advies</i>	7
8.	Samenwerkingsakkoord	7
9.	Besluit	7
10.	Beroepsmogelijkheden	7

1. Inleiding

1. Op 7 maart 2011 heeft het BIPT gebruiksrechten voor 4 gemeenten¹ in de 3400-3600MHz-frequentieband verleend aan Gigaweb.
2. Op 20 juli 2016 is het BIPT akkoord gegaan met het verzoek tot overdracht van de gebruiksrechten van Gigaweb naar Gridmax. Krachtens de overdrachtsovereenkomst tussen Gigaweb en Gridmax zijn de gebruiksrechten overgedragen op 20 augustus 2016. De gebruiksrechten zijn vanaf die datum formeel toegewezen aan Gridmax bij het besluit van de Raad van het BIPT van 17 augustus 2016 *betreffende de toekenning aan Gridmax van gebruiksrechten in de frequentieband 3,5 GHz voor de levering van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied*.
3. De gebruiksrechten van Gridmax zijn geldig tot 6 maart 2021.
4. Via een schrijven van 4 februari 2020 heeft Gridmax een verzoek ingediend om zijn gebruiksrechten te verlengen met 5 jaar, d.i. tot 6 maart 2026.
5. Via een schrijven van 18 maart 2020 heeft het BIPT bijkomende inlichtingen gevraagd aan Gridmax. Gridmax heeft daarop geantwoord met een brief van 5 mei 2020.

2. Belgisch wettelijk kader

6. De bepalingen van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 *betreffende radiotoegang in de frequentiebanden 3410-3500/3510-3600 MHz en 10150-10300/10500-10650 MHz* (hierna "koninklijk besluit van 24 maart 2009") zijn van toepassing op de gebruiksrechten van Gridmax.
7. Artikel 3, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 bepaalt dat het BIPT de gebruiksrechten kan verlengen per periode van 5 jaar. Indien het BIPT de gebruiksrechten niet verlengt, moet het daartoe een met redenen omkleed besluit nemen na Gridmax te hebben gehoord.
8. Het koninklijk besluit van 24 maart 2009 bevat geen criteria die in acht moeten worden genomen in het kader van de besluiten betreffende de verlenging van de gebruiksrechten.

3. Verlenging van de vergunning van Broadband Belgium

9. Het BIPT heeft tot nu toe nog maar één besluit genomen betreffende een verzoek om verlenging overeenkomstig artikel 3, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 24 maart 2009. Met zijn besluit van 21 maart 2017² had het BIPT de gebruiksrechten van Broadband Belgium met 5 jaar verlengd.
10. Broadband Belgium heeft daarna afstand gedaan van zijn gebruiksrechten waarop het besluit van 21 maart 2017 betrekking had. Het besluit van 21 maart 2017 was bijgevolg zonder voorwerp geworden.
11. Om een eind te maken aan het beroep van Citymesh en Gridmax tegen zijn besluit van 21 maart 2017 voor het Marktenhof, had het BIPT vervolgens zijn zonder voorwerp geworden besluit ingetrokken³.
12. Er moet worden opgemerkt dat Citymesh en Gridmax de verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium niet aanvochten, noch de criteria inzake verlenging waarmee in het besluit van 21 maart 2017 rekening was gehouden.

¹ Bièvre, Bouillon, Gedinne en Vresse-sur-Semois.

² Besluit van de Raad van het BIPT van 21 maart 2017 betreffende de verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium.

³ Besluit van de Raad van het BIPT van 27 juni 2017 betreffende de intrekking van het besluit van 21 maart 2017 betreffende de verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium.

13. Hoewel het BIPT zijn besluit van 21 maart 2017 heeft ingetrokken, heeft het BIPT de criteria inzake verlenging nooit ter discussie gesteld.
14. Het streefdoel van het BIPT in zijn besluit van 21 maart 2017 bestond erin de investeringen van Broadband Belgium in België te beschermen zonder de invoering van 5G in België in gevaar te brengen.
15. Het BIPT had de gebruiksrechten van Broadband Belgium verlengd om de volgende redenen (deel 8.5 van het besluit van 21 maart 2017):
 - De komst van een extra operator is positief voor de concurrentie op de Belgische markt. Daardoor kan immers de concurrentie op de mobiele-breedbandmarkt worden gestimuleerd, wat kan leiden tot een nieuwe dynamiek in de concurrentie.
 - Deze verhoogde concurrentie is gunstig voor de consument.
 - De verlenging slaat op een operator die al aanzienlijke investeringen heeft gedaan. Het niet verlengen van de gebruiksrechten zou Broadband Belgium beletten om de investeringen te doen opbrengen. Het doel bestaat erin te vermijden dat de innoverende investeringen van een nieuwe speler op de markt worden geblokkeerd, opdat de concurrentie kan spelen.
 - Broadband Belgium kan de bestaande gebruiksrechten gebruiken voor een snelle introductie van 5G in België. België zou aldus een van de eerste Europese landen op dat gebied kunnen zijn.
 - De verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium vormt geen belemmering voor de toewijzing van de resterende frequenties in de 3400-3800MHz-band aan andere kandidaten. Er blijft dus nog voldoende spectrum beschikbaar voor andere operatoren.
 - De verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium zal de invoering van 5G in België niet in gevaar brengen. De verlenging zou integendeel een stimulans moeten zijn voor de andere operatoren, alsook voor de technologische vernieuwing.

4. Europees wetboek voor elektronische communicatie

16. Artikel 50 van het Europees wetboek voor elektronische communicatie⁴ (hierna "Wetboek") betreft de verlenging van de gebruiksrechten. Lid 2 van dat artikel vermeldt de elementen waarmee rekening moet worden gehouden in het kader van de besluiten betreffende de verlenging van de gebruiksrechten⁵.
17. De bepalingen van artikel 50 van het Wetboek doen evenwel geen afbreuk aan de bepalingen inzake verlenging die op de geldende rechten van toepassing zijn.

⁴ Richtlijn 2018/1972/EU van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

⁵ "Bij het nemen van een besluit op grond van lid 1 van dit artikel overwegen de bevoegde instanties onder meer het volgende:

a) de naleving van de doelstellingen van artikel 3, artikel 45, lid 2, en artikel 48, lid 2, en van doelstellingen van het overheidsbeleid op grond van Unierecht of nationaal recht;

b) de uitvoering van een overeenkomstig artikel 4 van Beschikking nr. 676/2002/EG vastgestelde technische uitvoeringsmaatregel;

c) de beoordeling van de correcte tenuitvoerlegging van de aan het desbetreffende recht verbonden voorwaarden;

d) de noodzaak om overeenkomstig artikel 52 de mededinging te bevorderen of enige verstoring ervan te voorkomen;

e) de noodzaak om het gebruik van radiospectrum efficiënter maken in het licht van ontwikkelingen op het vlak van de technologie of de markt;

f) de noodzaak om ernstige verstoring van de dienstverlening te voorkomen."

18. De gebruiksrechten van Gridmax waren al van kracht bij de inwerkingtreding van het Wetboek. De bepalingen inzake verlenging die gelden voor de gebruiksrechten van Gridmax, zijn vermeld in artikel 3, § 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 24 maart 2009.

5. Duur van de verlenging

19. Een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 is erop gericht dat het BIPT de gebruiksrechten van Gridmax kan verlengen tot 6 mei 2025 (in plaats van tot 6 maart 2026) om de gebruiksrechten van Citymesh en Gridmax op hetzelfde moment te doen eindigen. Dat ontwerp is op 23 mei 2020 goedgekeurd door de Ministerraad. Volgens de informatie waarover het BIPT beschikt bestaat de kans dat het koninklijk besluit wordt aangenomen voor het einde van het jaar 2020.

20. Het is echter duidelijk dat het BIPT op het schrijven van Gridmax van 4 februari 2020 moet antwoorden voordat het koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 in werking treedt.

6. Naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van de gebruiksrechten

21. In 2014 en in 2015 had het BIPT tweemaal overwogen om de gebruiksrechten van Gigaweb⁶ in te trekken. Gigaweb had namelijk de frequenties niet in gebruik genomen en kwam de verbintenissen die waren aangegaan bij de indiening van zijn kandidatuur niet na. Het BIPT had uiteindelijk aanvaard om Gigaweb uitstel te verlenen voor de ingebruikneming van de frequenties.

22. In juni 2016 of meer dan 5 jaar na de toekenning van de gebruiksrechten, zijn de antennes en de voorzieningen geïnstalleerd op de eerste site van Gridmax.

23. In januari 2018 heeft het BIPT aan Gridmax een administratieve boete opgelegd wegens niet-naleving van zijn verbintenissen⁷ en Gridmax bevolen om binnen vier maanden een eind te maken aan de inbreuk⁸.

24. Op 4 september 2018 heeft Gridmax het BIPT laten weten dat het zijn verbintenissen nakwam.

7. Analyse

7.1. Doel

25. Net als bij het besluit betreffende de verlenging van de gebruiksrechten van Broadband Belgium moet het doel van het BIPT erin bestaan om de investeringen die Gridmax in België heeft gedaan te beschermen, zonder de invoering van 5G in België in gevaar te brengen.

⁶ Eerste ontwerpbesluit naar Gigaweb verzonden op 30 april 2014 en tweede ontwerpbesluit naar Gigaweb verzonden op 17 juli 2015.

⁷ Gridmax moet de verbintenissen naleven die aangegaan waren door Gigaweb in het kader van de toekenningsprocedure van 2011.

⁸ Besluit van de Raad van het BIPT van 9 januari 2018 met betrekking tot het opleggen van een administratieve boete aan Gridmax BVBA wegens niet-naleving van het besluit van de Raad van het BIPT van 17 augustus 2016 betreffende de toekenning aan Gridmax van gebruiksrechten in de frequentieband 3,5 GHz voor de levering van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied.

7.2. Bescherming van de door Gridmax gedane investeringen

26. In antwoord op de vraag van het BIPT met betrekking tot informatie over de bedragen die Gridmax in zijn netwerk⁹ geïnvesteerd heeft, heeft Gridmax laten weten¹⁰ dat de ingezette middelen een waarde van meer dan [VERTROUWELIJK] euro vertegenwoordigden.
27. Gridmax heeft 6 basisstations geïnstalleerd op 4 zendlocaties. De situatie is niet meer veranderd sedert september 2018. Hoewel die installatie erg gering lijkt, zijn 6 basisstations voor 17.000 inwoners in termen van aantal basisstations per inwoner het equivalent van een nationaal netwerk van 4.000 basisstations.
28. [VERTROUWELIJK]. Het netwerk van Gridmax biedt de mogelijkheid om onderstations van elektriciteitsdistributie van [VERTROUWELIJK] die gelegen zijn in de 4 gemeenten waarvoor de gebruiksrechten gelden, van op een afstand te controleren.
29. Het is duidelijk dat Gridmax niet mikt op de mobiele breedbandmarkt. In zijn schrijven van 5 mei 2020 bevestigt Gridmax bij voorrang te mikken op de markt voor mMTC-oplossingen¹¹ met korte latentietijd voor de B2B-sector.
30. Gridmax is van plan om een verzoek om geografische uitbreiding in te dienen voor 3 bijkomende gemeentes¹². Gridmax zou daar 3 nieuwe basisstations moeten installeren, nog altijd om van op een afstand onderstations van elektriciteitsdistributie van [VERTROUWELIJK] te controleren.
31. [VERTROUWELIJK]

7.3. De invoering van 5G niet in gevaar brengen

32. Hetzelfde spectrum wordt toegewezen aan Citymesh en Gridmax in verschillende gemeenten. De hoeveelheid spectrum die wordt toegewezen aan Citymesh en Gridmax bedraagt 40 MHz op een totaal van 390 MHz dat geveild zou moeten worden voor 5G.
33. De verlenging van de rechten van Gridmax zal de reorganisatie van voldoende grote blokken in de 3400-3800MHz-band, overeenkomstig artikel 54, lid 1, a), van het Wetboek¹³, om de uitrol van 5G te vergemakkelijken, niet bemoeilijken.
34. Zelfs als de drie mobiele operatoren elk 100 MHz verkrijgen (vastgelegde spectrum cap) blijft nog 50 MHz over die direct bruikbaar is voor andere spelers dan de drie mobiele operatoren, Citymesh en Gridmax.
35. De gebruiksrechten van Citymesh zijn al geldig tot 6 mei 2025. Een andere operator dan Citymesh aan wie, bij de 5G-veiling, het spectrum verleend zou worden dat toegewezen is aan Citymesh en Gridmax, zou in elk geval Citymesh moeten beschermen tot 6 mei 2025. Een verlenging van de gebruiksrechten van Gridmax tot 6 mei 2025 zal dus heel weinig impact hebben voor een dergelijke operator. De bescherming van Citymesh is namelijk a priori veel ingrijpender dan de bescherming van Gridmax.
36. De verlenging van de gebruiksrechten van Gridmax vormt geen belemmering voor de toewijzing van de resterende frequenties in de 3400-3800MHz-band aan andere kandidaten. Er blijft dus nog voldoende spectrum beschikbaar voor andere operatoren.

⁹ Schrijven van 18 maart 2020.

¹⁰ Schrijven van 5 mei 2020.

¹¹ *Massive Machine Type Communications*.

¹² Bertrix, Daverdisse en Beuraing.

¹³ "1. Voor terrestrische systemen die draadloze breedbanddiensten kunnen leveren, nemen de lidstaten, wanneer dit noodzakelijk is om de uitrol van 5G te vergemakkelijken, uiterlijk 31 december 2020 alle passende maatregelen om:

a) het gebruik van voldoende grote blokken in de band van 3,4 tot 3,8 GHz te reorganiseren en toe te staan;"

7.4. Advies

37. Het BIPT is van mening dat de gebruiksrechten moeten worden verlengd om de volgende redenen:

- 37.1. De investeringen per inwoner van de 4 gemeenten waarop de gebruiksrechten betrekking hebben, zijn niet te verwaarlozen.
- 37.2. De verlenging van de gebruiksrechten van Gridmax zal duidelijk de invoering van 5G in België niet in gevaar brengen.

8. Samenwerkingsakkoord

38. Het BIPT heeft overeenkomstig de procedure beschreven in het eerste en tweede lid van artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 17 november 2006 het ontwerp van dit besluit overgezonden aan de gemeenschapsregulatoren:

"Art. 3. Elke ontwerpbeslissing van een regulerende instantie die betrekking heeft op elektronische communicatienetwerken wordt door de desbetreffende instantie overgemaakt aan de andere regulerende instanties die zijn opgesomd in artikel 2, 2°, van dit samenwerkingsakkoord.

De regulerende instanties die geconsulteerd worden bezorgen binnen de 14 kalenderdagen hun opmerkingen aan de regulerende instantie die de ontwerpbeslissing heeft overgemaakt."

39. [Antwoorden]

9. Besluit

40. De gebruiksrechten die aan Gridmax zijn toegewezen bij het besluit van de Raad van het BIPT van 17 augustus 2016 *betreffende de toekenning aan Gridmax van gebruiksrechten in de frequentieband 3,5 GHz voor de levering van elektronische-communicatiediensten op het Belgische grondgebied*, en die op grond van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 geldig zijn tot 6 maart 2021, worden verlengd tot:

- 6 mei 2025, indien uiterlijk op 6 maart 2021 een koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 in werking treedt dat het BIPT in staat stelt om de gebruiksrechten van Gridmax tot 6 mei 2025 te verlengen;
- 6 maart 2026, indien uiterlijk op 6 maart 2021 geen koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 maart 2009 in werking treedt dat het BIPT in staat stelt om de gebruiksrechten van Gridmax tot 6 mei 2025 te verlengen.

10. Beroepsmogelijkheden

41. Overeenkomstig artikel 2, § 1, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector hebt u de mogelijkheid om tegen dit besluit beroep in te stellen bij het Marktenhof, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel. Het beroep wordt, op straffe van nietigheid die ambtshalve wordt uitgesproken, ingesteld door middel van een ondertekend verzoekschrift dat wordt ingediend ter griffie van het hof van beroep van Brussel binnen een termijn van zestig dagen na de kennisgeving van het besluit of bij gebreke aan een kennisgeving, na de publicatie van het besluit of bij gebreke aan een publicatie, na de kennisname van het besluit.

42. Het verzoekschrift bevat op straffe van nietigheid de vermeldingen vereist door artikel 2, § 2, van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector. Indien het verzoekschrift elementen bevat die u als vertrouwelijk beschouwt, dan moet u dat uitdrukkelijk aangeven en op straffe van nietigheid, een niet-vertrouwelijke versie van dat verzoekschrift indienen. Het Instituut publiceert op zijn website het verzoekschrift dat door de griffie van het gerecht genotificeerd is. Elke belanghebbende partij kan in de zaak tussenkomen binnen dertig dagen na deze publicatie.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Jack Hamande
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad